

Ruotu #18	Sipilä > Haanpä Ylivieska
------------------	---

Sotilastorpan paikka oli nimetty Haanpääksi ja se sijaitsi 35 km Kalajoen emäkirkolta ja vajaat 4 km Ylivieskan kappelilta. Ruotu oli kuitenkin rakentanut torpan Sipilän tilan maille. Vuoden 1752 katselmuksessa torppa päätettiin siirtää alkuperäiselle paikalleen. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#36 Nuorila Mickel Ericss	Ylivieska
#39 Sipilä Jacob Bertilss	Ylivieska
#40 Sipilä Hindrich Hindrichss	Ylivieska
#52 Sämeräja Isak Benjaminss	Ylivieska

Vuoden 1752 katselmuksessa ruotu aikoi siirtää torpan seuraavana talvena Sipilästä suunnitellulle paikalleen. Tuvan lähelle tuli kaivaa uusi kaivo. Peltoa oli valmiina vajaat 18 kapanalaa, loput 6 kapanalaa oli tarkoitus raivata tulevana syksynä. Ruodun tuli rakentaa peltojen ympärille aidat ja kaivaa ojat. Ruotutalolliset aikovivat raivata tarvittavat niityt seuraavana syksynä kylän takamailta.

Vuoden 1779 katselmuksessa tuvan toinen ikkuna piti korjata. Navetta ja aitta olivat vanhoja ja ne piti uusida kahden vuoden kuluessa. Sotilas oli pyytänyt ruotua rakentamaan torpalle saunan, jota voisi käyttää myös viljan kuivaamiseen. Mats Someräjän tuli raivata niittyosuutensa Haapamaan ja Isokankaan mailta.

Vuoden 1782 katselmuksessa tuvan takka tuli muurata uudelleen ja seinät tuli tiivistää. Torpan ja Nuoralan peltojen välinen aita tuli heidän yhdessä pitää kunnossa. Ruodun tuli toimittaa sotiin tarvittavat aidakset ja aitatolpat aidan kunnostamiseksi.

Vuoden 1791 katselmuksessa tupa tuli nostaa maasta ja kengittää kahden hirsikerran korkeudelta, oveen tuli hankkia uusi lukko. Navettaan tuli asentaa korkeampi kivijalka, aittaan piti hankkia uusi lukko ja rappuset. Lars Sipilän tuli laittaa pelto-osuutensa kuntoon. Matts Sipilä aikoi laajentaa niittyosuuttaan 2 heinähäkkillistä Visahaan alueella. Kaikki ojat ja aidat tuli kunnostaa vuoden kuluessa.

Olof Olofss Kiellman/Källman

1734–1749

Olof on syntynyt Pohjanmaalla tai Savossa noin vuonna 1702. Hänet otettiin sotilaaksi vuonna 1727 entisen Pyhäjoen komppanian numerolle #81, mistä siirrettiin tähän ruotuun vuonna 1734. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42 ja rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Hän oli Helsingissä linnoitustöissä vuosina 1748–49; ainakin vuonna 1749 Helsingin veistämöllä. Hän kuoli Helsingissä 31.7.1749 (tai 1.8.1749).

Olof Kellman/Kälman/Kiellman k.1753–54 *jälkeen*, vaimo **Margareta Hendricsdr** s.~. 1698, k.12.5.1786 Ylivieska. Olof lahjoitti Ylivieskan kappelille 24 äyriä 29.9.1743, 18 äyriä 24.6.1745 ja 30 äyriä 25.3.1753. Margeta lahjoitti leskenä 21.6.1754 24 äyriä. Margetha sai kirkon köyhäinkassasta avustuksena 10 killinkiä vuonna 1783 sekä 8 killinkiä vuosina 1784 ja 1785. Heidät on merkitty Ylivieskan Sipilään vuosina 1733–36 ja sotilaiden luetteloon vuodesta 1740 lähtien. Olofin ehtoollismerkinnät puuttuvat vuosilta 1741–42 ja 1743–44, joten ilmeisesti hän osallistui rykmentin mukana Hattujen sotaan ja Ruotsin retkelle. Rippikirjassa viimeinen ehtoollismerkintä on tehty 5.7.1747.

Lapset:

Olof s.~.1730, k.11.10.1741 Ylivieska,

Elisabeth s.14.9.1735 Ylivieska, vihitty 13.2.1763 Ylivieska sotilas #14 **Johan Johanss Hellman** s.28.7.1723 (katso). Lisa lahjoitti Ylivieskan kappelille 1 taalerin 16 äyriä 26.4.1761,

Michael s.26.9.1738 Ylivieska, myöh. sotilas #17 Michel **Stålt** (katso),

Margeta s.19.6.1745 Ylivieska.

Matts Sigfridss Kiellman/Källman 1750–1773

Matts on syntynyt Pohjanmaan maakunnassa noin vuonna 1729–30. Hänet otettiin sotilaaksi 11.3.1750. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä ja Esossa vuosina 1750–51. Hänen osallistumisestaan Pommerin sotaan ei ole merkintöjä. Hän kuoli Helsingissä 16.6.1773. Pohjanmaan rykmentti komennettiin Kustaa III:n vallankaappauksen takia syksyllä 1772 Suomenlinnaan, missä talven aikana kuoli melkein viidesosa miehistä. Nähtävästi Matts oli yksi heistä.

Matts Sifferss Kellman s.~.1727, k.~.1772, vihitty 6.1.1751 Ylivieska **Malin Andersdr** s.1.1.1728, k.8.3.1804 Ylivieska. Mattsin ensimmäinen ehtoollismerkintä sotilaana on tehty Ylivieskassa 2.12.1750. Rippikirjamerkintöjen perusteella Matts ei osallistunut Pommerin sotaan. Hän lahjoitti Ylivieskan kappelille 24 äyriä 15.9.1751, 30 äyriä 10.4.1757 sekä Pommerin sodan aikana 24 äyriä 20.5.1758 ja 24 äyriä 2.7.1761. Malin lahjoitti 24 äyriä 6.4.1755. Leskenä Malin sai kirkon köyhäinkassasta avustuksena 16 killinkiä vuosina 1800, 1802 ja 1803.

Lapset:

Matthias s.12.9.1751 Ylivieska, k.24.6.1752 Ylivieska,

Anna s.22.3.1753 Ylivieska, k.2.4.1831 Ylivieska, vihitty 11.11.1771 Ylivieska sotilas #19 **Pär Stenman** s.23.11.1750 (katso).

Andreas s.5.4.1755 Ylivieska, meni Liminkaan,

Maria s.6.4.1757 Ylivieska, k.28.4.1826 Ylivieska, vihitty 8.12.1779 Ylivieska **Eric Anderss Niemelä** l. **Alatalo** s.4.12.1755, k.5.6.1807 Ylivieska (vanh. **Niemelä** l. **Alatalo Anders Anderss** s.7.1.1728 Niemelä ja **Brita Ericssdr Anias** s.29.9.1732, k.14.9.1808 Ylivieska). He olivat talollisina Ylivieskan Niemelä/Alatalossa.

Lapset:

Britha s.5.10.1780 Ylivieska, k.11.9.1781 Ylivieska,

Maria s.24.9.1782 Ylivieska, k.1.10.1782 Ylivieska,

Andreas s.30.1.1784 Ylivieska (hätäkaste), vihitty 26.12.1806 Ylivieska **Maria Abrahamssdr Styrman** s.31.8.1787 (vanh. sotilas #21 **Styrman Abraham Mattss** s.9.11.1757 ja **Caisa Ericssdr Ängesleva/Hannula** s.10.12.1759 Ylivieska). Katso ruotu #21,

Ericus s.22.1.1787 Ylivieska, vihitty 6.12.1816 Ylivieska **Elisabeth/Lisa Annasdr Tuomikoski**, ent. **Fängström**, s.22.2.1795 Ylivieska (avioton lapsi, äiti **Anna Eliasdr Fängström** s.21.9.1772 Ylivieska (jonka isä korpraali #51 **Elias Jacobss Fengström** s.16.12.1735 Kalajoki), isä ilmeisesti **Mickola Pehr Jacobss**). Heidät on merkitty itsellisiksi Ylivieskassa,

Fredricus s.19.4.1793 Ylivieska, k.26.9.1794 Ylivieska,

Johan s.23.12.1796 Ylivieska, k.20.10.1800 Ylivieska,

Johannes s.18.5.1759 Ylivieska, vihitty 4.11.1799 Haapajärvi **Susanna Henricsdr Ahola** s.17.1.1754 Haapajärvi (myös 15.1.1757) (vanh. **Ahola Henric Mattss** s.1.1.1728 ja **Lisa** s.2.10.1728). He olivat yhtiökumppaneina Haapajärvellä Laurilan uudistilalla ainakin vuosina 1782–1807,

Catharina s.27.6.1761 Ylivieska, k.16.11.1763 Ylivieska,

Elisabeth s.24.8.1766 Ylivieska, k.26.9.1767 Ylivieska.

Johan Kiellman/Källman

1774–1788

Johan on syntynyt Savossa noin vuonna 1756. Hän oli 170 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 18.2.1774. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuonna 1788 palvelen kesän saaristolaivastossa tykkisluupilla No15. Hän joutui 1.9.1788 Loviisan kenttäsairaalaan, missä kuoli 18.11.1788.

Johan Larss Kellman s. 1755, k. 18.11.1788 *Loviisan kenttäsairaala*, vihitty 11.12.1776 Kalajoki **Maria Mattsdr Lastickala/Heickinen** s.30.9.1746 Kalajoki, k.10.6.1809 Kalajoki (vanh. **Heickinen Mats Erichss** ja **Maria Andersdr**). Johan lahjoitti Ylivieskan kappelille 1 taalerin 20.3.1774 ja 30.11.1777 sekä 4 killinkä 21.10.1787. Maria muutti miehensä kuoltua lapsineen Kalajoelle. Hän oli itsellisenä Kalajoen Tyngällä vuosina 1806–09.

Lapset:

Anna s.19.11.1778 Ylivieska, k.15.6.1794 Kalajoki,

Maria s.1.6.1780 Ylivieska, vihitty 22.12.1810 Pyhäjoki **Johan Pähls Mattila** s.7.10.1785 Pyhäjoki (vanh. **Lampinsuu-Mattila**, ent. **Ekorn, Pähl Johanss** s.3.6.1744 Pyhäjoki (jonka isä sotilas #111 **Johan Grelss Ekorn**, ent. **Puusti**, s. 6.1711) ja **Britha Mattsdr Lampinsuu-Mattila** s.29.12.1759 Pyhäjoki). Maria oli piikana Sievin Pietilässä vuosina 1799–1800. Maria ja Johan asuivat Pyhäjoen Lampinsuu-Mattilassa Johanin enon luona ainakin vuosina 1810–16.

Lapset:

Johan s.18.11.1811 Pyhäjoki,

Mathias s.2.6.1813 Pyhäjoki,

Britha s.9.10.1816 Pyhäjoki,

Elisabet s.6.11.1782 Ylivieska, vihitty 13.5.1821 Kalajoki **Thomas Johanss Nuorala** s.18.3.1797 Kalajoki (vanh. **Martila**, ent. **Kändä, Johan Johanss** s.12.12.1752 Kalajoki (RK: s.12.2.1752) ja **Caisa Thomasdr** s.12.4.1760). Elisabet on merkitty palkolliseksi Kalajoella vuosina 1806–12. [Suomen asutuksen yleisluettelon](#) (SAY) mukaan hän oli irtolaisena Kalajoen Tyngällä vuonna 1808. Thomas ja Lisa asuivat itsellisinä/mäkitupalaisina Kalajoella.

Lapset:

Maria s.3.10.1821 Kalajoki, k.10.6.1822 Kalajoki,

Johan s.12.4.1823 Kalajoki, k.6.3.1849 Kalajoki,

Caisa s.1.10.1826 Kalajoki, k.27.1.1830 Kalajoki,

Susanna s.14.4.1785 Ylivieska, k.22.4.1785 Ylivieska,

Johannes s.24.4.1786 Ylivieska, k.28.4.1787 Ylivieska,

Johan Salomon s.14.12.1788 Ylivieska, k.24.12.1793 Kalajoki.

Zachris Simonss Ström

1789–1789

Zachris on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1767. Hän oli 165 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 9.3.1789. Heti keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalle Joensuuhun ja joutui näin mukaan Hattujen sotaan. Hänet ammuttiin kuoliaaksi Laitaatsillan taistelussa 9.10.1789.

Zachrias Simonss Ström/Storm, ent. **Pirttikoski/Lias**, s.28.4.1767 Pyhäjoki (vanh. **Pirttikoski Simon Adamss** s.6.10.1722 ja **Anna Matsdr** s.15.4.1722), vihitty 29.11.1788 Kalajoki **Elisabeth Pählsdr Anttila** s.10.7.1758 Kalajoki (vanh. **Anttila Pähl Mattss** ja **Susanna Pehrsdr**). Zachariaan vanhemmat muuttivat vuonna 1769 Pyhäjoen Pirttikoskelta Kalajoen Ete-länkylän Liakseen.

Lapsi:

Anna s.12.5.1789 Ylivieska (Storm).

Michel Ström**1790–1809**

Michel, ent. **Heikkilä**, on syntynyt Kokkolassa noin vuonna 1771. Hän oli 167 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 6.3.1790. Hän ehti osallistua Kustaa III:n sotaan, ainakin rykmentin sotatoimiin kesällä 1790 Savonlinnan seudulla. Vuonna 1795 hän oli linnoitustoissa Hankoniemessä. Vuonna 1804 hänen todettiin yhä käyttävän vanhan mallista sotilasasua. Hän osallistui Suomen sotaan vuosina 1808–09. Sodan loppuvaiheessa hän oli sairaana Tornion Laivaniemellä, mistä hänet myös kotiutettiin. II kenttäpataljoonan palkkarästituetteloiden mukaan hänellä jäi palkka (1 riikintaaleri 42 killinkiä) saamatta joulukuun 1808 ja helmikuun 1809 väliseltä ajalta.

Michell Ericss Ström, ent. **Heikkilä**, s.9.11.1770 Kaarlela, k.12.8.1813 Ylivieska (vanh. **Häckilä Erik Matss** s.24.11.1749 ja **Maria Michelsdr** s.~.1750; Kaarlelasta (Kokkolan maask) Korpilahden kylästä), vihitty 30.11.1791 Ylivieska **Maria Pehrsdr Gertula** s.8.5.1750 Alavieska, k.24.10.1817 Ylivieska (vanh. **Gertula Pehr Pehrss** s.31.5.1724 ja **Maria Samuelsdr** s.~.1724).